

случайност, която, съпоставена с дисперсията на средните на тримесечията, ще даде възможност да се прецени съществеността на формата на сезонните колебания. Схемата за приложение на метода е разгледана от Миллс (Статистически методи, 1958, с. 572-579) и се използва при изучаване на сезонни и циклични колебания.

Емпиричен материал, въз основа на който се разглежда приложението на дисперсионния анализ при изучаване на сезонните колебания, са наетите лица по трудово и служебно правоотношение в сектор “Образование”. Данните са за броя на наетите по месеци за период от седем последователни години (2000-2006 г.).

Таблица 1

НАЕТИ ЛИЦА ПО ТРУДОВО И СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ
ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2000-2006 Г.

Икономическа дейност “Образование”

(Списъчен брой в края на месеца)

Годи- ни	Месеци												$\bar{y}_g$
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2000	223610	223214	221787	220530	219473	216064	209774	207149	209286	208947	209670	206842	214696
2001	205203	205616	206013	205637	205306	203196	199397	196629	201154	203962	204659	204005	203398
2002	202958	203596	203889	204444	203577	201048	194819	192501	196246	198653	198900	197972	199884
2003	197992	198582	198438	197908	197476	195484	191424	189869	195094	196718	197449	196271	196059
2004	197566	197933	198070	198281	197651	195910	192445	190734	195068	196172	196673	195905	196034
2005	196024	196578	197107	197054	196493	194732	191569	190122	193616	195468	196166	195857	195066
2006	195906	196394	196322	196106	195795	193854	190012	188226	190874	192347	192475	191360	193306
$\bar{y}_m$	202751	203130	203089	202851	202253	200041	195634	193604	197334	198895	199427	198316	199777

В последните ред и колона на таблицата са дадени съответно помесечните средни и средните по години. Средните величини, получени от годишните данни, показват изменението на средния брой на наетите по години, а средните от месечните данни, показват средното изменение в броя на наетите по месеци за разглеждания период.

От посочените данни може да се установи, че съществува неравномерност в броя на наетите по месеци, т.е. че съществуват сезонни колебания. Във фиг. 1 е дадено изменението в броя на наетите по месеци основано на помесечните средни. Цикълът на изменение в броя на наетите се променя в зависимост от учебната година, като най-малка заетост в сектор “Образование” се наблюдава през летните месеци, когато няма учебни занятия.